

מה קרה לז'אנרים האקדמיים במאה העשרים? (דגש מיוחד על אמנות ישראלית)

What has Happened to the Academic Genres in the 20th Century?

(With Emphasis on Israeli Art)

0821-6791-01

סמסטר ב', תשע"ד

ד"ר רבקה שוסטרמן

שיעור בחירה

שעות קבלה של המרצה ומיקום: לפי תיאום מראש

טלפון: 03-5443625

דואל: rivkashu@post.tau.ac.il

תיאור הקורס:

בשיעור נדון בנושא הז'אנרים-היסטוריה, דיוקן, ז'אנר(חיי היום-יום), נוף, דומם, הנושאים האקדמיים היררכיים (נוף ודומם החליפו לעיתים מקומות), ונבדוק אם וכיצד שרדו באמנות המאה העשרים. בין השאר נדון בהיסטוריה של הז'אנרים במאות ה-שמנה עשרה ו ה-תשע עשרה, ובתזה של תערוכת הנושאים והתפתחותם שפתחה את גלריה טייט מודרן בלונדון-2000. נשאל –האם בעקבות השינויים באמנות המאה התשע עשרה והעשרים נתן לסווג יצירות על פי ז'אנרים? כיצד משפיע הסגנון המופשט על נושא הדיון? נבדוק - האם ניתן להניח סוג של קשר ולא הקבלות בין ז'אנר כגון היסטוריה לאמנות החברתית פוליטית, נוף לאמנות האקולוגית, דיוקן לאמנות גוף, דומם למיצבי האובייקט באמנות הכללית והישראלית.

In this course we will discuss the subject of Academic Genres-History, portraiture, Genre (every- day life), landscape and still life and ask if and how they survived into the twentieth century. We will enquire into the possible connections between History and social art, Portraiture and body art, landscape and ecology, still life and object art with special emphasis on Israeli Art.

דרישות הקורס:

קריאה על פי הנחיות המרצה, השתתפות פעילה, ומבחן מסכם.

מרכיבי הציון הסופי:

10% השתתפות פעילה, 90% מבחן מסכם.

נושאי הקורס (נתון לשינויים)

1 מבוא

2-3 הנושאים (הז'אנרים) במאה השמנה עשרה

Joshua Reynolds, Discourse III, 1770, Seven Discourses on Art by Sir Joshua Reynolds, 1769-1790 (project Gutenberg <http://www.gutenberg.org/ebooks/2176>)

4-5 הנושאים במאה-19

שארל בודלר, "צייר החיים המודרניים", צייר החיים המודרניים: מבחר כתבים אסתטיים מיכה פרנקל, אבי כץ (מתרגמים), בני-ברק, 2007 תדפיס אלקטרוני באתר הספרייה המרכזית.

6-8 תערוכת הפתיחה של הטייט מודרן, 2000

Iwona Blazwick & Simon Wilson (Editors), Tate Modern: The Handbook, London, 2000, PP.28-39

אמנות ישראלית-

9 היסטוריה, חברה (שימוש רחב במושג)

Joseph Klausner, "A letter to the American Jewry", 1929, (Shusterman Rivka (Editor), Israeli Art Reader, OSP site, pp.1-22)

סוזן צ'בלאו, "סיפורי התנ"ך של עדי נס", מתוך: עומר מרדכי (אוצר) עדי נס: סיפורי התנ"ך, קט'. תע', מוזיאון תל-אביב, תל-אביב, 2007, עמ' 27-36

10 נוף, חברה, אקולוגיה

אלן גינתון, "העיניים של המדינה" מתוך: גינתון, א. (אוצרת), 'העיניים של המדינה' (אמנות חזותית במדינה ללא גבולות), קט' תער', מוזיאון תל-אביב, 1998

1998, עמ' 25-58

חיים גרוסמן, "רחוב בכחול לבן עם קצת צבע", מתוך: מרום חגי (עורך), מחתרת הגרפיטי של תל-אביב, 2011, תל-אביב, עמ' 13-15.

עומר, מ. (אוצר), דנציגר קט'. תער'. ירושלים, מוזיאון ישראל, 1981, עמודים: 7-12.

עפרת, ג., "סוד הפרדס של נחום גוטמן", מתוך: על הארץ, ירושלים, 1993, כרך ב, עמודים: 683-703

11 ז'אנר(נושאי היום יום)

12- דומם, אובייקטים

13 דיוקן, גוף

יגאל צלמונה, 100 שנות אמנות ישראלית, ירושלים, 2010, עמ. 309-311

14 סיכום

ביבליוגרפיה כללית:

הביבליוגרפיה של המבואות לאמנות המאה ה-19 ו ה-20 (ארכיון ב MOODLE)

אידה, ב. ג., זאב רבן-סימבוליסט עברי, קט. תער., מוזיאון תל-אביב, תל-אביב, 2001, עמודים: 66-95

בלס, ג., אופקים חדשים, תל-אביב, 1980 (מהדורה חדשה בחודשים הקרובים).

בלס, ג. (אוצרת), ריאליזם חברתי בשנות ה-50, אמנות פוליטית בשנות ה-90 קט.' תער.', מוזיאון חיפה החדש, המוזיאון לאמנות, חיפה, 1998

בן-שאול, ד. (עורכת), קבוצת זיק: עשרים שנות עבודה, ירושלים, 2005

בר-עם, א. ומ., לצייר באור-ההיבט הצילומי ביצירת א.מ. ליליין, קט. תער., מוזיאון תל-אביב לאמנות אביב, 1990, עמודים: 20-31.

בריטברג-סמל, ש., דלות החומר כאיכות באמנות הישראלית, קט. תער., מוזיאון תל-אביב לאמנות תל-אביב, 1986

גינתון, א. (אוצרת), "העיניים של המדינה" (אמנות חזותית במדינה ללא גבולות), קט' תער.', מוזיאון תל-אביב, 1998

דונר, בתיה, ציור ארצישראלי מאוסף גורארי, קט. תער., מוזיאון תל-אביב לאמנות, תל-אביב, 1992.

טייכר, אילנה (אוצרת), אמניות באמנות ישראל, קט.' תער.', מוזיאון חיפה החדש, המוזיאון לאמנות, 1998

טרכטנברג, ג., בין לאומיות לאמנות: כינון שדה האמנות בתקופת היישוב ובראשית המדינה, ירושלים, 2005.

כהן-שילה, נ. בצלאל של שץ 1906-1929 קט. תער, מוזיאון ישראל, ירושלים, 1983
כלב, ב. (אוצר), 10+ קבוצת עשר פלוס-מיתוס ומציאות, קט' תער, מוזיאון תל-אביב לאמנות, תל
-אביב, 2008

עומר, מ. (עורך) 90 שנות אמנות ישראלית: מבחר מאוסף חכמי-הפניקס הישראלי, קט.
תער, מוזיאון תל-אביב לאמנות, תל-אביב, 1998.

פישר, י., "על המוזיאון ואמני תל-אביב בשנות השלושים", שנתון מוזיאון תל-אביב, 3-4,
תל-אביב, 1984, עמודים 3-4.

פרקש, א., גרפיקה שימושית בארץ ישראל, גלריית פרקש, תל-אביב יפו, 1996.

צלמונה, י. (אוצר), מנור-פרידמן תמר (אוצרת), קדימה: המזרח באמנות ישראל, קט.
תער, מוזיאון ישראל, ירושלים, 1998.

צלמונה, י., 100 שנות אמנות ישראלית, ירושלים, 2010.

רובין, ר., ראובן, 1984, גבעתיים (הוצאה שנייה), עמודים: 6-53, 143-152.

שבא, שלמה, לצייר ארץ כמולדת, תל-אביב, 1992, עמודים: 44-52.

תמוז, ב. (עורך), סיפורה של אמנות ישראל, תל אביב, 1980

תמיר, ט., שבת בקיבוץ, קט. תער. מוזיאון בית אורי ורמי נחושטן, אשדות יעקב
מאוחד, 1998

כמו כן: פרסומי תערוכות העשור, 2009, 2010

Denis, Rafael Cordoso & Trodd, Colin (Editors), Art and the Academy in the
Nineteenth Century, 2000, New Brunswick, NJ

Hook, Holgar, The King's Artists: The Royal Academy of Arts and the Politics of
British Culture 1760-1840, Oxford 2003

MacDonald, S., The History and Philosophy of Art Education, James Clarke & co,
2004, Google book:

[http://www.google.co.il/books?hl=en&lr=&id=SqzKa8ERPOAC&oi=fnd&pg=PA6&dq=the+history+and+p
hilosophy+of+art+education+of+the+royal+academy+of+arts&ots=PsMPMI0Ujy&sig=-vxNUc6-
grTXnGFrZ8KIW73hMXy&redir_esc=y#v=onepage&q=the%20history%20and%20philosophy%20of%2
0art%20](http://www.google.co.il/books?hl=en&lr=&id=SqzKa8ERPOAC&oi=fnd&pg=PA6&dq=the+history+and+p
hilosophy+of+art+education+of+the+royal+academy+of+arts&ots=PsMPMI0Ujy&sig=-vxNUc6-
grTXnGFrZ8KIW73hMXy&redir_esc=y#v=onepage&q=the%20history%20and%20philosophy%20of%2
0art%20)

הכתובת למטה מפנה למאגר מאמרים נוספים בנושא האקדמיה באתר האוניברסיטה:

[http://sfxprd.tau.ac.il:3410/sfxlcl41?sid=google&auinit=C&aulast=Trodd&atitle=The+Authori
ty+of+Art:+Cultural+criticism+and+the+idea+of+the+Royal+Academy+in+mid%20%80%90Vic
torian+Britain&id=doi:10.1111/1467-
8365.00044&title=Art+history&volume=20&issue=1&date=1997&spage=3&issn=0141-6790](http://sfxprd.tau.ac.il:3410/sfxlcl41?sid=google&auinit=C&aulast=Trodd&atitle=The+Authori
ty+of+Art:+Cultural+criticism+and+the+idea+of+the+Royal+Academy+in+mid%20%80%90Vic
torian+Britain&id=doi:10.1111/1467-
8365.00044&title=Art+history&volume=20&issue=1&date=1997&spage=3&issn=0141-6790)